

Гуткевич С.О.,
доктор економічних наук,
професор,
зав.кафедри «Міжнародна економіка», НУХТ

АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Досягнення стратегічних цілей розвитку суспільства визначається системою управління економікою, яка регулює економічну діяльність держави. Стимулюючим фактором розвитку галузі економіки є передача інвестиційних ресурсів, що потребує залучення інвестицій в економіку, в тому числі в аграрний сектор країни.

Підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств залежить від вирішення питань активізації інвестиційної діяльності.

По-перше, сучасний етап розвитку української економіки та її аграрного сектору характеризується як етап пошуку ефективної моделі управління інвестиційним процесом, формування інвестиційної привабливості в напрямку, який сформувався в процесі просування до ринкової економіки.

По-друге, для інвестиційного забезпечення аграрного сектора економіки необхідна виважена державна підтримка. На інвестиційний клімат впливає проведення регламентованої, передбачуваної податкової, амортизаційної, митної, цінової та кредитної політики.

По-третє, потенційно Україна є інвестиційно привабливою для інвесторів, що обумовлено її географічним положенням, природно-кліматичними умовами, чисельністю населення, рівнем його освіченості, професійності працюючих та оплати їх праці.

По-четверте, система оцінки ефективності інвестицій передбачає формування принципів ефективності їх здійснення – насамперед, повернення

інвестованого капіталу, порівнянності вартості капіталу, вибору диференційованої відсоткової ставки, оцінки альтернативних можливостей інвестування та показники визначення ефективності, що в цілому дозволяє оцінити інвестиційну привабливість.

По-п'яте, інвестиційну привабливість для інвесторів визначають фактори, що формуються на макрорівні та мікрорівні. Їх вплив буде визначатись кредитно-фінансовою та податковою політикою, представленням різних податкових пільг підприємствам, які інвестують модернізацію виробництва, амортизаційною, науково-технічною політикою, сприянням залучення іноземних інвестицій. До загальнодержавних факторів віднесені політична та фінансова стабільність інвесторів, розвиток інвестиційної інфраструктури, формування стимулюючих ринкових відносин, наявність ризиків та система страхування.

По-шосте, державне управління інвестиційною діяльністю базується на таких принципах як:

- взаємна відповідальність інвесторів та держави;
- децентралізація інвестиційного процесу та збільшення обсягів змішаного фінансування інвестиційних проектів;
- юридична відповідальність інвесторів відповідно до законодавства;
- вдосконалення системи законів про інвестиційну діяльність.

Підтримка державою інвестиційної діяльності будь-якої форми власності інвестора повинна сприяти розвитку конкуренції та становленню ринкових відносин.

По-сьоме, в теперішній час особливе значення набуває ефективно діюча система оподаткування, регулятора, за допомогою якої держава впливає на діяльність господарських об'єктів, визначення пропорційності виробництва, обміну, розподілу та споживання. Вона регламентується законодавством і повинна стимулювати інвестиційну активність у всіх галузях, підвищуючи загальноекономічну ефективність. Податкова політика

буде ефективною тільки за умови використання її як засобу стимулювання виробництва.

По-восьме, суттєве значення в управлінні інвестиційним процесом має амортизаційне регулювання, яке передбачає застосування високих норм амортизації у перші роки з поступовим подальшим їх зниженням. Прискорена амортизація стимулює інтенсивне відтворення засобів виробництва, знижує інфляційний ризик, сприяє модернізації виробництва, інноваційному процесу.

По-дев'яте, в умовах ринкових відносин пріоритетним напрямком інвестування є вкладення капіталу в об'єкти, які дадуть віддачу в майбутньому. Це, насамперед, людський капітал з його інтелектуальною власністю та земля, яка має природну якість - родючість. До того ж посилення соціальної спрямованості інвестування та гармонізація економічних, екологічних та демографічних інтересів є найважливішим фактором підвищення інвестиційної привабливості.

По-десяте, обсяг іноземних інвестицій є одним з важливіших показників ступеня інтеграції країни у світове співтовариство. Для активізації інвестиційної діяльності необхідно залучення іноземних інвестицій, що дозволить вдосконалити систему виробництва в сільському господарстві, створить додаткові робочі місця та покращить демографічну ситуацію.

По-одинадцятье, економічний характер об'єктів інвестування визначається системою критеріїв їх привабливості, які повинні бути достатньо обґрунтованими насамперед при розробці інвестиційних проектів. Вони включають швидкість оборотності капіталу, прибутковість інвестицій, джерела фінансування, обсяги вкладень.

Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності здійснює управління інвестиційним процесом, визначаючи правові, економічні та соціальні умови в законодавчій формі.

По-дванадцятье, важливим напрямком державної екологічної політики повинно стати формування нового правового та економічного механізму регулювання взаємодії державних органів різних рівнів та природокористувачів, включення екологічних вимог в процедуру оцінки соціально-економічної ефективності управлінських рішень, що приймаються.

Для здійснення екологічної політики необхідна розробка та реалізація цільових національних, державних, регіональних, місцевих програм.

По-тринадцятье, інвестиційний процес пов'язаний з економічними ризиками, які потребують передбачення у прогностичному періоді інвестування і вибору методів зниження ризиків, якими є страхування інвестицій, хеджування, лімітування, створення резервних фондів (отримання можливостей та повної інформації), диверсифікація.

По-чотирнадцятье, для розвитку аграрного сектору економіки регіонів необхідна інвестиційна політика, яка передбачає прогнозування стану об'єкта інвестування за етапами розвитку, якими передбачається:

- реформування аграрної сфери, що передбачає необхідність вдосконалення внутрішньогосподарських економічних відносин сільськогосподарських підприємств та розвиток індивідуальних форм господарювання;

- формування власника-володаря;
- створення сприятливих економічних умов на ринку аграрно-продовольчої продукції;

- активізація внутрішніх резервів зростання;
- створення єдиних економічних правил;
- корпоратизація товаровиробників у регіонах.

Реформування підприємств аграрного сектору економіки України потребує залучення інвестиційних та інноваційних ресурсів, для формування прибуткових підприємств в аграрному секторі, та ефективного їх використання в аграрному секторі економіки. Розробка відповідного

механізму цих можливостей є стратегічним завданням розвитку аграрного сектору економіки.